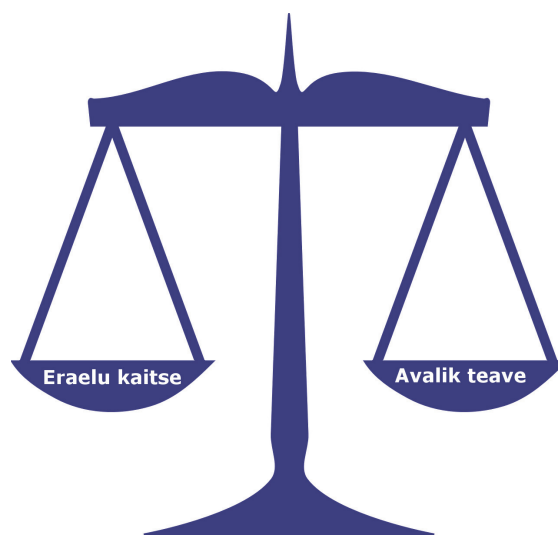

AVALIKU TEABE SEADUSE TÄITMISEST

Avaliku teabe seaduse tõlgendus tekitas jätkuvalt segadust

Põhiseaduse (PS) § 44 lg 1 sätestab riigi- ja kohalike omavalitsuste asutustele kohustuse anda isiku nõudmisel informatsiooni oma tegevuse kohta. Sellest sättest tuleneb ka avaliku teabe seaduse mõte, mille kohaselt on avaliku teabe seaduse eesmärgiks tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igapäevase juurdepääsu ning anda avalikkusele võimalus kontrollida avalike ülesannete täitmist.

Siiski ei ole õigus saada infot avaliku võimu organite ja ametiisikute tegevuse kohta piiramatult. PS § 44 lõike 2 kohaselt ei laiene juurdepääs andmetele, mille väljaandmine on seadusega keelatud. Samuti ei saa anda juurdepääsu asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud andmetele. PS § 44 lõikes 2 sätestatud põhiõigust võib piirata eeldusel, et kehtestatud piirangul peab olema legitiimne eesmärk ning piirang peab olema proportsionaalne seatud eesmärgiga.

Kui eraõiguslikes suhetes töödeldakse isikuandmeid valdavalt lepingu täitmiseks (IKÜM

art 6 lg 1 p b) või andmesubjekti nõusoleku alusel (art 6 lg 1 p a), siis avaliku võimu teostamisel ei ole isikuandmete töötlemiseks üldjuhul andmesubjekti luba vaja. Isikuandmete töötlemine on seaduslik ka siis, kui andmeid töödeldakse isikuandmete vastutava töötleja seadusjärgsete kohustuste täitmiseks või kui see on vajalik avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks või vastutava töötleja avaliku võimu teostamiseks (IKÜM art 6 lg 1 p-d c ja e).

Kehtestatud piirangul peab olema legitiimne eesmärk ning piirang peab olema proportsionaalne seatud eesmärgiga.

Seejuures ei ole vaja iga isikuandmete töötlemise toimingut reguleerida õigusaktiga. Piisab sellest, kui isikuandmete töötlemise eesmärk tuleneb Euroopa Liidu või liikmesriigi õigusaktist (IKÜM põhjenduspunkt 45 ja art 6 lg 3). Seega saab avalikule teabele, mis sisaldab isikuandmeid, juurdepääsu piirata ainult juhul, kui see oluliselt kahjustab isikute eraelu puutumatust. Ehk siis

peale IKÜM tuleb arvestada ka teisi seadusi, mis reguleerivad isikuandmetele juurdepääsu.

Teabenõuetele vastamise probleemidest

Kahetsusväärsetel tekitab jätkuvalt segadust, millal on kodanik asutuse poole pöördunud teabenõudega, millal selgitustaotlusega või millal märgukirjaga. Ka ei teata seda, et inspeksiooni pädevusse kuulub ainult teabenõuetele vastamise üle järelevalve teostamine, mitte selgitustaotlustele ja märgukirjadele. Teabenõude korras saab teabevaldajalt küsida tema valduses olevaid dokumente või väljavõtteid andmekogudest, millest on võimalik teha koopiaid. Teabenõude korras ei saa nõuda endale sobival kujul tabelite, statistika vms koostamist, mis nõuab täiendavat andmete töötlemist, sh erinevatest dokumentidest andmete kogumist ja selle alusel uue dokumendi koostamist.

Lepingu teine pool ei saa avaliku sektori asutusele ette öelda, mida võib avalikustada ja mida mitte, sest avaliku sektori asutus saab oma valduses olevale teabele juurdepääsu piirata üksnes juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus.

Lisaks eeltoodule on jätkuvalt üheks suuremaks eksimuseks see, et teabenõuetele ei vastata seaduses sätestatud tähtaja jooksul. Ka juhul, kui kodaniku pöördumine ei ole oma olemuselt teabenõue, kuid on pealkirjastatud teabenõudena, tuleb sellele vastata viie tööpäeva jooksul. Vastata tuleb ka siis, kui keeldutakse teabenõude täitmisest. Keeldumise korral tuleb selgitada, et tegemist ei ole teabenõudega ning millal kodaniku pöördumisele vastatakse. Kodanik ei pea teadma, millal loetakse tema pöördumine teabenõudeks ja millal selgitustaotluseks (AvTS § 23 lg 2 p 5 ja lg 3). Kui teabenõudja on edastanud teabevaldajale pöördumise, mis on pealkirjastatud „teabenõue“, on teabenõudjal õigustatud ootus saada oma pöördumisele

vastus viie tööpäeva jooksul ja teabevaldajal on kohustus vastata 5 tööpäeva jooksul.

Näitena võib tuua juhtumi, kus teabevaldaja jättis teabenõude täitmata põhjusel, et ei teadnud, kuidas tuleks teabenõude korral väljastada dokument, mis sisaldab ka piirangu teavet. Samuti ei ole jätkuvalt harvad sellised juhtumid, kus jäetakse teabenõue täitmata põhjusel, et dokument sisaldab mingis osas piirangu andmeid või lepingu teine pool erasektorist on keelanud dokumendi avalikustamise. Lepingu teine pool ei saa avaliku sektori asutusele ette öelda, mida võib avalikustada ja mida mitte, sest avaliku sektori asutus saab oma valduses olevale teabele juurdepääsu piirata üksnes juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus.

Kas teabenõudjale võib juurdepääsupiirangu list infot sisaldavat dokumenti välja anda või mis alusel tuleks konkreetsele dokumendile juurdepääsupiirang kehtestada, sellele küsimusele on soovitud läbi aastate inspeksioonilt selgitusi. Siinkohal tuleb inspeksioonil küsijale selgitada, et inspeksioon järelevalveasutusena ei saa teabevaldaja eest otsustada ega kehtestada dokumentidele juurdepääsupiiranguid. Otsus tuleb teha teabevaldajal endal ning vaidluse korral ka oma otsust põhjendada.

2019. aasta lõpus sages ka pöördumiste hulk, kus inspeksioonile edastati teabenõuete vastuseid ja sooviti hinnangut, kas asutus on teabenõudele vastanud ikka korrektselt. Samas ei lisatud soovile teabenõuet. Selleks, et inspeksioon saab anda adekvaatset hinnangut teabenõude nõuetekohase täitmise osas, on tal kõigepealt vaja teada, mida teabenõudega küsiti. Kui teabenõude vastuses öeldakse, et meil Teie poolt soovitud dokumenti ei ole või väljastame soovitud dokumendi, siis selle põhjal ei saa anda konkreetset hinnangut. Seda põhjusel, et vastusest pole arusaadav kas väljastati kõik küsitud dokumendid või jäi mõni väljastamata.

Teabenõude sisu ja pealkiri ei lähe kokku

Läbiv probleem on olnud ka see, et paljud teabenõudena peakirjastatud avaldused ei ole seda sisult mitte. Näiteks soovis kinnipeetav informatsiooni naisterahva kohta, kes viibis arsti kabinetis tema visiidi ajal. Tegemist oli meditsiiniõega, kuid antud pöördumine ei olnud käesolevas asjas sisult teabenõue.

Veel võib välja tuua isiku enda kohta andmete küsimise, mille vangid sageli teabenõudeks nimetavad. Siia alla saab näiteks panna enda

tervisealogidega tutvumise. Tegemist on IKÜM rakendamisega, kus on paika pandud, et andmetöötajal on vastamiseks kuni üks kuu. Vangid aga lahterdavad taolise nõude sageli teabenõudeks, millele vastamise tähtaeg on aga oluliselt lühem. Siin peab inspeksioon hindama lisaks muule esmalt ka seda, millise pöördumisega on tegemist. Lisaks tuleb analüüsida, kas asja peab menetlusse võtma ikkagi vaidena või on see kaebus. Olukorra selgitamine ning asjaolude uurimine võtab taas inimressurssi. Ka ei ole sageli kasu vangile situatsiooni selgitamisest, kuna järgmisel korral tuleb samasugune asi sisse järjekordse vaidena.

Teabe väljastamine volikogu liikmele

Elmisel aastal registreeriti mitmeid märgukirju kohaliku omavalitsuse volikogu liikmetelt seoses sellega, et vallavalitsus kas ei võimalda neile dokumendiregistrile juurdepääsu või on kehtestanud mingitele kirjadele ebaseaduslikud juurdepääsupiirangud. Teisalt olid vallavalitsused mures, et kui volikogu liikmetele on avaldatud/võimaldatud juurdepääs ka piiranguga teabele, siis avalikustavad volikogu liikmed sellist teavet ka nn oma valijatele, leides, et neil on selleks õiguslik alus.

Volikogu liikmete teabe saamise õigus tuleb kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-st 26, mis sätestab, et volikogu liikmel on õigus saada omavalitsuselt teavet ja dokumente oma ülesannete täitmiseks, mis

Juurdepääsupiiranguga teabele on volikogu liikmel juurdepääsuõigus juhul, kui selline teave on vajalik tema tööülesannete täitmiseks.

duse §-st 26, mis sätestab, et volikogu liikmel on õigus saada omavalitsuselt teavet ja dokumente oma ülesannete täitmiseks, mis

ei ole seadusega keelatud. Seega ei tulene volikogu liikme teabe saamise õigus avaliku teabe seadusest. Tegemist on asutuse sisesuhtega, mille üle inspeksioon järelevalvet ei teosta. Sellise seisukoha on andnud ka Riigikohus.

Siinkohal tuleb aga märkida, et ükski seadus otseselt ei keela volikogu liikmetele teabele juurdepääsu. On küll mõned seadused, mis annavad kindla loetelu, kellel on vastavale teabele juurdepääs. Inspeksioon on siin seisukohal, et juurdepääsupiiranguga teabele on volikogu liikmel juurdepääsuõigus juhul, kui selline teave on vajalik tema tööülesannete täitmiseks. Sellist teavet ei tohiks avalikustada kolmandatele isikutele. Kuna avaliku teenistuse seadus ei kohaldu volikogu liikmetele, mis paneb ametnikele saladuse hoidmise kohustuse, siis on omavalitsustes problemaatiline, kuidas tagada, et volikogu liikmed ei avalikustaks neile tööülesannete täitmisel teatavaks saanud piiranguga teavet.

Tähelepanekuid vaidemenetlustest

Avaliku teabe seaduse kohaselt on isikul kelle õigusi on rikutud teabe kättesaadavuse osas õigus pöörduda vaidega inspeksiooni poole. Siinkohal tuleb rõhutada, et seadus ei anna ühele poolele ainult õigust ega pane teisele poolele ainult kohustust, vaid mõlemal poolel on nii õigused kui kohustused. Ehk siis, selleks et teabevaldajal oleks arusaadav, millist teavet teabenõudja soovib, tuleb teabenõue esitada võimalikult selgelt. Tõsi, teabevaldajal on kohustus teabenõudjat teabenõude esitamisel abistada ning kui teabenõudest pole võimalik aru saada, millist teavet teabenõudja soovib, siis on teabevaldajal kohustus teabenõuet täpsustada.

Eeltoodu ei tähenda aga seda, et teabevaldaja peaks iga teabenõude korral üle küsima, kas ta sai teabenõudest ikka õigesti aru. Ei saa eeldada, et kui teabenõudest ei ole võimalik aru saada, milliseid muid dokumente teabenõudja soovis lisaks väljastatud teabele, peab teabevaldaja aru saama küsija tegelikest soovidest. Kui teabenõudest ei olnud võimalik aru saada, mida vaide esitaja tegelikult soovis, siis ei saa ka inspeksioon kohustada teabevaldajat väljastama teavet, mida teabenõudes küsitud ei ole. Inspeksiooni menetluste ajalukku jääb ka selliseid juhtumeid, kus vaidemenetluse käigus soovib vaide esitaja, et inspeksioon kohustaks teabevaldajat väljastama talle dokumente, mida tegelikult teabenõudes küsitud ei ole.

Ärisaladus

Üsna palju oli 2019. aastal ka vaidemenetlusi seoses teabe väljastamata jätmisel põhjusel, et soovitud dokumendid sisaldavad ärisaladust. See, kui dokument sisaldab ärisaladust, ei tähenda see veel seda, et selliseid dokumente teabenõude korral üldse ei väljastata. Tihti teabevaldajad ei hinda, kas ärisaladuseks tunnistatud teabe puhul on ikka tegemist ärisaladusega ja mis osas soovitud dokument sisaldab ärisaladust, vaid lähtutakse äri-

partneri soovist. Siinkohal tuleb rõhutada, et kohus on mitmel korral asunud seisukohale, et teabe ärisaladuseks tunnistamisel ei saa lähtuda ainult äripartneri soovist vaid tuleb hinnata, kas ärisaladuseks tunnistatud teave vastab ärisaladuse tunnustele ning hinnata kas ja kuidas see võib kahjustada äripartneri ärihuve. Vajadusel tuleb selleks küsida selgitusi äri partnerilt.

Kohus on mitmel korral asunud seisukohale, et teabe ärisaladuseks tunnistamisel ei saa lähtuda ainult äripartneri soovist vaid tuleb hinnata, kas ärisaladuseks tunnistatud teave vastab ärisaladuse tunnustele ning hinnata kas ja kuidas see võib kahjustada äripartneri ärihuve.

Ärisaladusega seotud vaiete puhul on olnud ka vaide esitaja sooviks saada inspeksiooni abiga võimalikult palju informatsiooni konkurendi tegevuse kohta. Inspeksioonil on üsna keeruline hinnata erinevaid valdkondi puudutavat teavet, mis võib olla ärisaladus ning kahjustab teise poole ärihuve. Siinjuures on kindlasti abiks ettevõtete selgitused oma ärisaladuste kaitsmise/hindamise osas. Mida põhjalikumad on selgitused, seda lihtsam on inspeksioonil oma otsuseid teha. Paraku praktikas aga ettevõtted tihti ei oska ka ise põhjendada, kuidas mingi teabe avalikustamine võib nende ärihuve kahjustada, vaid soovivad, et kogu dokument oleks ärisaladus. Sellega inspeksioon nõustuda ei saa.

Juurdepääsupiirang

Vaidemenetluse käigus on samuti ilmnenud, et juurdepääsupiirangu kehtivus 5+5 aastat ei ole asutuste hinnangul piisav. Kuna inspeksioon järelevalveasutusena saab kontrollida seaduse täitmist, kuid ei saa lubada/anda nõusolekut seadusest erinevate piirangute kehtestamist, mida sageli eeldatakse, siis ei saa inspeksioon anda luba kehtesta

piirangut pikemaks kui 10-ks aastaks, kui mõnest eriseadusest ei tulene teisiti. Kui asutused leiavad, et piirangu kehtestamise maksimaalne pikkus 10 aastat, v.a. isikuandmed, jääb liiga lühikeseks, tuleb pöörduda seadusandja poole ja teha vastava teabe osas erisus.

Rahuldamata vaie liiga suure mahu tõttu

Vaiete puhul saab välja tuua, et viimasel aastal suurenes vaiete hulk, kus soovitakse teabenõude korras koopiaid erinevatest järelevalvetoimikutest. Nii näiteks sooviti teabenõudes Terviseametilt koopiaid 26 toimikust, mis sisaldasid ca 1300 lehekülge teavet. Ilmselgelt on sellisel juhul tegemist suure mahuga, mis takistab asutusele pandud ülesannete täitmist. Seda enam, et antud juhul sisaldasid toimikud ka piiranguga andmeid, mis nõudis toimikute läbi vaatamist ja piiranguga teabe kinni katmist. Siinkohal on ka küsitav, kas seadusandja mõtte teabenõuete esitamisel on ikka olnud asutuste tegevuse osas lauskontrolli tegemise võimaldamine, mille käigus oleks võimalik küsida välja kogu asutuse valduses olev piiranguta dokumentatsioon, sh ka dokumendid, mis sisaldavad piiranguga teavet ning vajavad enne väljastamist täiendavat töötlemist. Eeltoodud vaide puhul nõustus inspeksioon teabevaldajaga, et tegemist on suure mahuga, mis nõuab asutuse töökorralduse muutmist ja takistab talle pandud ülesannete täitmist, mistõttu jättis inspeksioon vaide rahuldamata.

Rahuldamata vaie pädevuse puudumise tõttu

Inspeksiooni menetluses oli ka ühe kooliõpilase vaie, kus õpilane soovis, et kooli poolt koostatud käskkirjad tunnistataks kehtetuks, kuna need ei vastanud tema hinnangu haldusakti nõuetele ja kohustaks kooli vormistama käskkirju tema poolt soovitud kujul. Kuna inspeksioon ei teosta järelevalvet haldusaktide vormistamise üle, jäi vaie rahuldamata.

Vaied kinnipidamisasutustest

Üsna suure osa inspeksiooni töömahust võtsid enda alla kinnipeetavate poolt esitatavad vaied ning muud pöördumised. Üks kinnipeetav võis esitada ühes päevas kuni kümme teabenõuet. Ühes vaides võib olla kajastatud kümmekond küsimust. Käsitleme vangide kaasusi aastaraamatus seetõttu, et teabe nõudmise kaudu ilmneb mitmeid probleeme, mida esineb ka seoses teiste asutustega.

Käsitleme vangide kaasusi aastaraamatus seetõttu, et teabe nõudmise kaudu ilmneb mitmeid probleeme, mida esineb ka seoses teiste asutustega.

Teabenõudega saab küsida asutuses olemasolevaid dokumente, mis on saadud või loodud avalikke ülesandeid täites. Näiteks, asutuse käskkirj on juba loodud dokument, mida võib teabenõudega saada, kui sellele ei kehti avaliku teabe või eriseadusest tulenevat juurdepääsupiirangut.

Kui küsitakse välja informatsiooni enda kohta, enda liikumiste kohta, ettevõtete ja asutuste töötajate kohta ja palju muu sarnase kohta, on küsitav, kas tegemist on avaliku teabega AvTS mõttes. Näiteks on tavapäras-tes küsimisteks saanud:

- Millal vahetatakse katkine aken?
- Mis kuupäeval on pildistamine?
- Kuidas toimub vangla ventilatsioonisüsteemi eest hoolitsemine?
- Kuidas kasutada vangla osakonna külmikut?

Kui küsitakse välja informatsiooni enda kohta, enda liikumiste kohta, ettevõtete ja asutuste töötajate kohta ja palju muu sarnase kohta, on küsitav, kas tegemist on avaliku teabega AvTS mõttes.

Kuna tegemist oli peamiselt selliste olukordadega, kus vang oli esitanud teabenõude mõnele ametiasutusele ning ei olnud sealt ette nähtud tähtaja jooksul vastust saanud, siis tuli inspeksioonil hakata juhtumit uurima. Sageli ilmnas, et kinnipeetavatele on juba vastatud, kuid vastus on tulnud peale teabenõude vastamiseks ette nähtud aega, milleks on viis tööpäeva, sest kui tegemist ei ole juba valmis dokumendiga ja informatsiooni tuli koguda erinevatest dokumentidest, võtabki vastamine kauem aega. Selliseid ebakorrektsed vaided jäävad rahuldamata.

Vanglapood ja riigikohtu lahend

Teabenõudega küsisid kinnipeetavad informatsiooni ka vangla poe kaupade hindade kohta. Vanglapood on küll eraõiguslik juriidiline isik ega teabevaldaja avaliku teabe seaduse mõistes, kuid inspeksioonil tuleb teatud juhtudel välja selgitada, kas tegemist ettevõttega, mille kohta saab öelda monopol, mis muudab olukorda ja annab küsijale õiguse saada infot hindade kohta.

Riigikohus on aga oma lahendis 3-3-1-72-11 öelnud, et kaupade ostmine toimub eraõiguslikule regulatsioonile alluva müügilepingu alusele. Seega allub kauba müügihind tervikuna eraõiguslikule regulatsioonile. Riigikohtu prak-

tikas (otsus asjas 3-4-1-15-07 ning 3-2-1-55-08) on rahalisekohustuse avalik-õiguslikuks tasuks lugemisel muu hulgas oluliseks peetud järgmisi kriteeriume: poolte vahel tekib tasu nõudmisel avalik-õiguslik (võimusuhe); ei sõlmita tsiviilõiguslikku lepingut, mille täitmist oleks riigil võimalik nõuda tsiviilkohtumenetluse korras; tasu maksjal puudub õigus nõuda teiselt lepingupoolelt vastusooritust; sellist tasu saab nõuda ainult riik; riik kasutab tasu kogumisel võimuvolitusi. Vangla kaupluses müüdava kauba eest nõutav hind loetletud kriteeriumitele ei vasta. Poolte vahel sõlmitakse võlaõigusseaduse regulatsioonile alluv müügileping. Oste sooritav kinnipeetav saab vangla kauplusele makstava tasu eest vastusoorituse – kauba. Analoogset tasu kauba müügiteenuse eest saab nõuda iga eraõiguslik isik. Seega on tegemist nõudega, mis tuleks lahendada maakohtus tsiviilmenetluse korras.

Vangla kaupluste puhul ei ole sellest tulevalt tegemist valitsevas seisundis oleva ettevõttega. Monopoli näideteks on veevarustus ja elekter, kuid kindlasti mitte vangla kauplus.

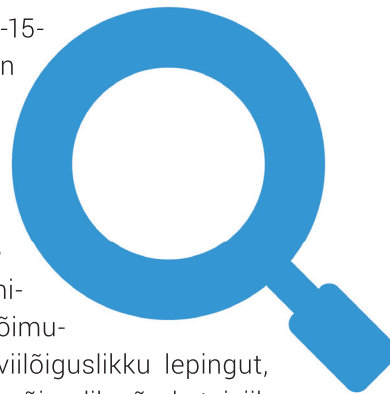
Sooviti sekkumist kohtumenetlusse

Möödunud aastal sai inspeksioon ka selliseid kaebusi, mille lahendamiseks tal pädevust ei ole. Näiteks sooviti, et järelevalveasutusena teeks inspeksioon kohtule ettekirjutuse tunnistada kehtetuks kohtutoimikule juurdepääsu pannud kohtu määrus.

Samuti sooviti inspeksiooni sekkumist kohtumenetlusse, et keelata kohtu poolt antud korraldus võimaldada advokaatidel juurdepääs isikute e-postkastidele. Kuna Eestis

mõistab kohut ainult kohus ning kellelgi pole õigust sekkuda kohtumenetlusse, siis ei saa ka inspeksioon sekkuda kohtumenetlusse ning kontrollida ega tühistada kohtu poolt tehtud otsuseid/määrusi.

Kui tavakodaniku puhul võib olla arusaadav sellise vaide esitamine, siis äärmiselt kahetsusväärne on olukord, kui sellise vaide esitab advokaat, kes peaks teadma, et järelevalveasutus ei saa sekkuda kohtumenetlusse.

Dokumendiregistrite pidamisest

2019. aastal juhtus mitmeid andmelekkeid, kus dokumendiregistris said avalikuks juurdepääsupiiranguga dokumendid. Enamikel kordadel oli tegemist inimliku eksimusega. Sellistel eksimistel ei ole õigustust, sest selle taga on kogu riigi usaldusväärus isikuandmete hoidmisel. Keegi ei kahtle selles, et kui riik avalikustab kodanike andmeid ilma õigusliku aluseta, on see äärmiselt kahetsusväärne. Selleks, et selliseid olukordi vältida, tuleb asutustel vaadata aeg-ajalt oma dokumendiregistreid avalikust (kodaniku) vaatest, millisel juhul on eksimused lihtsalt leitavad.

Inspeksioonil on edaspidi kindlasti kavas jätkata asutuste dokumendiregistrite kontrollimist nii dokumentide nõuetekohase registreerimise kui avalikustamise osas.

Suur probleem on samuti dokumendiregistris dokumentide registreerimisega. Kuigi eelmisel aastal inspeksioon dokumendiregistrite seiret läbi ei viinud, siis pisteliste kontrollide käigus selgus, et jätkuvalt ei võimaldata ligipääsu e-kirjadele, millele ei ole kehtestatud juurdepääsupiirangut. Dokumendiregistri metaand-

med on täidetud puudulikult ja seega pole tihti arusaadav, kas dokumendid on digitaalsed, piiranguga või millisel põhjusel ei võimaldata neile juurdepääsu. Samuti oli osadel asutustel puudujääke dokumendiregistris sellega, et ka asutustelt saadud kirju registreeriti eraisikute kirjadena ning kehtestati ebaseaduslikult juurdepääsupiirangu eraelu kaitseks. Inspeksioonil on edaspidi kindlasti kavas jätkata asutuste dokumendiregistrite kontrollimist nii dokumentide nõuetekohase registreerimise kui avalikustamise osas.

Inspeksioon saab infot dokumendiregistrite puudulikkuse kohta mitte ainult seirete või vaidemenetluste käigus. Inspeksiooni teavitavad puudustest ka asutuste endised töötajad, mis on viinud ka järelduseni, et Andmekaitse Inspeksiooni püütakse ära kasutada kättemaksu organina. Näiteks selliseid juhtumid, kus ametnik on kas koondamise või muul põhjuse teenistusest vabastatud ja esitab oma endise asutuse peale kaebuse dokumendiregistri puuduste kohta, paludes teha asutusele ettekirjutuse, aga hiljem menetluse käigus selgub, et kaebus on esitatud dokumentide osas kui kaebaja on ise on vastutav dokumentide nõuetekohase registreerimise eest.

Aasta tõi uue ülesande: Juurdepääsetavuse nõuete täitmise kontroll

Vastavalt 28.02.2019 jõustunud avaliku teabe seaduse rakendusaktile, milleks oli ministri määrus „Veebilehede ja mobiilirakenduste ligipääsetavuse nõuded ja ligipääsetavust kirjeldava teabe avaldamise kord“ tuleb teabe valdajatel tagada juurdepääs teabele vastavalt rahvusvaheliste suuniste standardile WCAG (Web Content Accessibility Guidelines), mis on väljatöötatud veebilede ja mobiilirakendustele.

WCAG nõudeid võib kokkuvõtvalt kirjeldada kui tööriista arendajatele, disaineritele ja sisutoimetajatele ja seda kasutajasõbraliku ning enamlevinud ekraanidel töötavat veebilehe või mobiilirakenduse saamiseks lähtuvalt erivajadustest ning arvestades väiksemaid internetikiirusi.

WCAG 2.1 versiooni juurdepääsetavuse nõuetele hakkab inspeksioon järelevalvet teostama 2020. aastast.